

Latweeschu Awises.

Nr. 2.

Zettortdeena 13. Janwar

1855.

Drukkedopee J. H. Hoffmann un A. Bohmsohn.

Karra-sinnas.

No Sewastopoles sinnas nahk, ka wiss wehl tapat eet kā bijis. Mas ko schauj un tassahs abbi gattawi kahdā isdewigā laikā ar wissu spehku weens ohtram uskrift. Genaidneeki suhta un suhta paligu zik ween spehdami, bet til ahtri jaw ne-eet, jo kas tas par gabalu kamehr no Galenderu un Sprantschu semmes us Krimmi warr no-eet ar fuggi. Bit tas wiss mafsa! Tadeht Sprantschu Keijers naudn tappina no saweem laudim, un tee dohd gan zik grubb; arri effoht nehmis atkal 120 tubkostschus nekruschus. Taisa wissadus jannus karra-erohtschus un warrenus leelus-gabvalus, jo grubboht un grubboht Sewastopolipanemt. Aceri Turku papillam nu jaw nabtoht us Krimmi, bet nabbagi effoht til flikti aplohypki, ka daschs effoht bassahn kahjahn. Tad nu Galendereem un Sprantscheem ja-gahda ka nahk pee spehka. Teem pascheem gruhti deesgan eet seemas laikā. Truhfst un truhfst schis un tas, un laiks irr flikts. Gan aplam libst, gan druszin salst, gan atkal krussa un sneegs un mas apkohpschanas. — Tadehi sehrgas un sliimibas ne beidsahs, un atkal jauna sehrga teem usgahjuse. Sahkoht kahjas dilst un falst un til nikni, ka paleek mellas, un woi nu kahjas jagreesch pawissam nohst, woi sliumam jamirst ar gruhti nahwi. Nu Galenderi jaw effoht noweddniichi kahdas 2 tuhfst. dselses krahnis ar ko filditees. Paschu Galenderu Awises ar ween wehl stahsta, kahdu leelu truhzibü, istwihfscharu, kahdas zeesschanas un wissadas behdas un gruhtibas

teem tur effoht jazeesch. Sprantscheem eimohd dauds labbaki, jo tee effoht dauds labbaki aplohypki. Bahi wisseem jo gruhti teem Turkeem kas pee Sewastopoles. — Genaidneeki wissapkahrt par warru stipri apzeetinajuschees ar wissadahm brunnahm un leeleem-gabbaleem, ta kā Kreewi schi seemas laikā teem gan ne marr peekluht un nu meerā stahw ic weens ic ohts. Tikkai no Sewastopoles vilsehta nakti ne dohmaoht iswelkahs schur tur kahds pulzinsch, kas eenaidneekiem stahdi padarra. Ta 9ta Dezember nakti 4 wirsneeki, porutschiki Berjutew, Astapows, Beitners un Prolows ar saweem saldateem Galenderu stanstei uskrituschi, 3 wirsneekus un 33 saldatus sanemuschi dshwus tohs zittus ar bajonetti nokahwuschi. Beitners un 2 jauni wirsneeki un 22 saldati eewainoti un 4 noschauti tappuschi. Tapat 20ta Dezembera nakti parutschits Polewois ar 5 underopzireem un 66 saldateem uskahpuschi us Galenderu stansti, labbu teesu nokahwuschi, 3 saldatus dshwus un 14 notahm jaunas mohdes Mine plintehm, kas til warren tahlu un rikti schauj, sanemuschi. Ohtra nakti atkal parutschits Bassiljews ar kahdeem saldateem uskahpuschi pee Sprantscheem un 30 eenaidneekus nokahwus. Tai pascha nakti atkal 60 saldati uskahpuschi pee Galendereem. Schee aisbehguschi bet palikuschi nokauti 11 Galenderi, un 1 saldatu un 4 Mine plintes sanemuschi. Galenderu Awises rakkia wehl, ka 21. Dezember nakti Galenderi un Sprantschi isbeedinati tappuschi ar leelu schauschanu ar plintehm un leeleem-gabbaleem. Bahertruhfuschees dsiid meega strehjuschi schur

tur, bet ihsti ne sinnajuschi, fur Kreewi eelansuschees. Bij nahkuschi 2 weetäs pee Sprantschu un Enlenderu stanstehm. Pee Sprantscheem Kreewi gan bij taisjuschi to leelaku lehmu, bet ne zif ne bij nahkuschi, tikkai gribbejuschi loi te eenaidneeki saakreen; jo tas lee-lakais puiks bij gahjis klußinam pee Enlendereem, fur teem isdewahs uskahpt, un tohs leelus, gahbalus teem panemt. Enlendereem meega villeem un sajuktuscheem nu slifti gahjis, kamehr teem peestrehjuschi zitti regimenti valigā. To Kreewu ne bij dauds, tadehl zittus Enlenderus notahwuschi, zittus diki eewainojschi, zittus sanemuschi dñshwus un tad dewuschees atpalkal us pilsehntu. Tā te nu eet tik ne iknaktis un ees, kamehr scha woi ta atkal ar leelu spehku fabts fautees. — Muhsu Keisers lohti janku-pateizibas grabmatu irr ratstijis saweem mihleem karra-wihreem Sewastopole, teem no firds pateikdams par winnu drohscheem un audreem karra-darbeem to tee padarrijuschi mihlu tebnu-jemmi tik pastabwigi vasargadami.

Wehl lassam Wabzu Awises, ka pee Dohnawas kauschanaabs bijuse starp Kreeweem un Turkeem. Gan skaidri wehl ne sinn ta un fur bissis, bet to sinn, ka Turkeem silti gahjis; dauds noschauti un leeli-gabbali teem panemti. Gan dabbukim skaidrakas sinnas. — Sprantschu Keisers atkal us Krimmi suhtijis no sawas paschas Keisera Gwardias. Parise tohs pats usrunnajis un teizis, lai tik eet drohschi, jo teem gan bubschoht tas gohds, Sprantschu karrogu uslikt us Sewastopoles tohna! Teeja ka scho pilsehltu labyraht panemtu gau. — Ar ween wehl gaddahs kas muhsu mihleem eewairzoteem saldaleem par labbu un aptobyschanu suhta nandu un wissadas leetas. Tā pat arti pee mums Jelgawa angstii un semmi fungi dohd un sapehrk wezzu ouekli un to isplubko un sagreisch ar ko wahtis dseedinah, un sapehrk par leelu nandu jaunn brangu audekli (segeu-audekli) un schuhj un taisano tabs madrazzes, tabdas gultu spilwena drabnas, maihus, ko watt preebahst ar seenu,

us kurreem lai gult mihlee faschanti. Vatti Leelwirsteene Helena atsubtijuse weenu tahdu matracci par prohwi, pehz kurras wissas tohp taisitas. No Jelgawas nu toby suhiti 2 reises par neddelu ar ween pa 2 dutscheem tahdu gattawu gultu drabnu un tā jaw daschun mehnesi suhta un suhta lai nabbagaschanteem buhru mihfsta weeta fur atspirgt. — Offenberga-kunga zeemahie lihds ar zit-tahm sanemm un sagabda wissas schibs dahwanas un leetas un Gubernatera kungs tahs nosuhta us Behterburgu. S—3.

Mihlam, zeenigam Latweeschu Awischu apgahdatajam.

(Statues Nr. 1.)

Schweizeru semme kalnus redsejuschi, kas vahr par vadebbescheem zellahs, lihds 14 tuhlfoschu pehdahm augstii irr. Sneegs zauru gaddu teem wirsu gull. Lihds 1800 pehdahm no leijas us augschu wehl wihns us scheem kalneem aug, no 1800 lihds 2800 pehdahm stalti ohsoli, gohbas, leepas, bumbehri un kesberes fallo, no 2800 lihds 4100 pehdahm mee-schi un rudsī aug, bet wehli gattawejahs. No turrenes lihds 5500 pehdahm vreedes wehl aug, tad lihds 6500 pehdahm brangi wihtolu kohki un wissadi kruhmi. Tad lihds 8000 pehdahm wiss labbaka treknaka sahle un skatas pukkes ar leeleem seedeem. Bet tad wissallums suhd, un sneegs un led dus ween redsams. Us scheem kalneem kalnu-kasas dñshwo un dasch gehgeris tur breegnigu kahwi atrohd besdibbinā krissdams. — Kalna wirsgals skaidrä laikā ween redsams, kad vadebbeschi to ne sedi. — Brihnischki firds schohs kalnus eraungoht tohp pakustinata! Jasaleek rohkas un jaskaita ar assrahm: „brihnischki irr lawi darbi ak Rungs!“

Man un miham lautatam draugam dakteru kungs bija nowehlejus Behmeru semme, Karlsbades vissatinā isahrsteschanas dehl no-

7

braukt. Jauka semme Behmeru semme irr.
Kahdas tur leijas un kahdi tur kalmi un meschi! Arri tahdi kalmi tur, kur sudrabu rohk un kappern, dselji un afmin-ohgles. Tur irr dauds pabrikhu, arri ittin treknas, baggatas weetas, kur sahle par brihnunni aug un labbiba baggati anglus isdohd, un tomehr tur nabbadisba irr leela, leela! Kur ween Behmeru semme mehs braukuschi, nabbagi, wezzi un jauni un behrni, ratteem blakkam bahli un issalkuschi streen, rohkas vajehluschi un dahwanu luhgdami. Tur irr dauds ko behdatees un novhsteees! Ta waina laikam dñlli, dñlli salnojahs. Salamqua gudribas grabmatâ, 16, 12 stabw rafstichts: neds sahle, neds plahksteris tohs dseedina, bet taws wahrds ak Kungs! kas wissu dseedina. Behmeru semme peedert pee Eistreikeru walsis, kur arri dauds to nabbagu redsejuschi. Schinni gaddâ maise tur ittin dahrga bija, 7 kap. sudrabu naudas weens mahrzisch rudsu maises makfaja! — Deews lai pasarga un svehti muhsu semmiti, un dohd laudim pateizibâ atsift, ko labba winsch teem darrijis. Gaischums no gaismas ween warr nahkt, un tik gaisma ween tumfibu warr aisdöfht. Slawehsts lai irr winsch tas Kungs, kas ar Ewangeliuma gaismu muhs baggati apdahwinajis.

Tahlu zellu braufdams dauds ko dabbu redsecht, bet tizzeet weens bauflis wiss pahrtas: eeksch sweedrem tawa waiga few buhs tawu maisi ehst. (1 Mos. 3, 19) un weens spreediums par wissahm iemnehm: behdas un issbaile vaht ikkatra dwehsele ta zilweka, kas launu padarra. (Neem. 2, 9) Bet tur pretti, kur zilwei sawu dñbwochanu nodñbwo us to grunti: tizzi eeksch to Kunga Jesu Krisju, tad tu un taws nams muhschigi dñbwohbs; (Ap. d. 16, 31) tur irr preziga, meeriga, laipniga, jauka, tadehl ka tizjiga, dñbwochana. Teem lepnem Deews turrabs pretti, teem pasemnigeem winsch dohdschehlaſiſbu. (1 Peht. 5, 5) — Woi tad tas tuhktobshchaftrigi nau peedñbwohsts un redsehts! Bet ne tizz un ne

tizz! Woi tad deewsgaa gaischi ne runna tas wahrds: (Jer. 17, 5) nolahdehts irr, kas us zilwekeem palaujahs, un-meesh eezell parsawn elko-ni, un ka firds no ta Kunga atkahpj? Bet kas tizz no firds us atgreeschann!? — Pai zilweks wehle-jahs ko ween isdohmaht marr, un kadt tas war-tetu rihta spahnus nemt an semmes un debbeis mallas ismekleht zaute zaurim, tak ne kur weetinu ne atrabbihs, kur tas meeru handihs sa-wâ dwehsele, kadt paprechschu tas ne dñbhees pehz Deewa walstibas un pehz winna taisnibas. Kaut to zilwei apzerretu schinni sawâ laikâ! No dadischeem wihsna ohgas ne muhscham ne laſihs. Ar scheem wahrdeem par to grib-bejis veemineht, ka dauds ko esmu redsejis, kas naro labbi, kas ka tumfibas un netizibas jeb mahnu tizzibas slohgs teem zilwekeem wirsu gult un tohs, kadt mehrdamls mehrz paſaues preeku purrâ.

Karlsbades pilsahlâ eebraukuschi ar steig-schanu us to brihnischkigu awoti kas tur irr! steidsamees to paschu apluhkoht. Zik brihnischkigu Deews to sawâ muhschigâ, ne-isdibbinjamâ spehklâ raddijis! Ma jau lihds 600 gaddi, kamehr tas ussets irr un pasihstams. Scheit zauru gaddu, seemâ un wassarâ, deenâs un naktis schis brihnischkigs awohts burbeledams un kuhydams, 58 grahtu filtu, uhdeni iswerd ahâ. Ar warren leelu spehku tas no semmes lauschahs, un kahdâ warra truhbâ, kas 3 pehdas platta sanemts, winsch pahren pehdas augsti kuhydams sawu karstu uhdeni is-mett un va weennu truhbi, kas 8 zolles platta, tik warren stipri noteik, ka tas kahdas puss-ohtras affis taisni laukâ dohdahs pirms ka schis uhdens stabs likumu taisa un sawu karstu uhdeni ar to strauju Leppelis-uppi, kas tur tekk, kohpâ jaufdanees, aispeld. — Duschas leetas Deewa yasaule irr, ko labprahrt tizzeht ne gribbam, kadt zits minis no tabm slahsta, bet paschi ne effam redsejuschi. Ta tas arri irr ar scho brihnischkigu uhdeni. Kad tur uppe, un ne tik strauja uppe, ne buhut nolaischams, tad winsch ar beelsi beesu ak-

mina apseggu wissas mallas tur apklahtu. Bet woi tas warr teesa buht, ka tekkohts uhdens zeetus akminus warr taafihit? ta dasch labs issaufsees. Un tomehr tas ka tees ta tees, un turklaht tas uhdens irr wissai staidrs no isskattischanas, un no scha uhdens dascham flimneekam pa 12 glahsehm no rihta jadser! Smakka tam naw ne kahda, bet ta fa sahligs smelke.

Ko ween schinni awoschä eeleek, tas ar akminu apkallu tohp pahrwilts. Peezus kweeschu wahryas kohpä fahsahis, un tahs ar kohzinu stypinajis, lai tas stypri strahdadams uhdens tahs ne fasitt, weenä rihta eeliku, ohtrå rihtä isnehmis tahs jan ar stypn, bruhnu akminu apkallu, jeb ahdu bija pahrwilts. Dauds mihleem draugeem scheit tahs rähdiis, mums kohpä bija ko peeminneht Dahwida wahrdus 104, 24. „zik leeli irr tawi darbi, ak heungs! Tu essi tohs wissus ar gudribi darris — ta semme irr pilna no tawa padohma.“ — Kad tahs kweeschu wahryas wesselu gaddu tur buhntu atstahtas, tad jan par brangu akminu buhntu palikkuschas. Karlsbades pilsahts eeleija irr, kas dauds pehdas augsti ka ar scha awoscha akminu peeleeta. Tur laikam preeskch tuhktobsch gaddeem tas awohts strahdajis, ka mehr, eeleiju peebruggejis, zittä weetä fewini zellu taifis. Preeskch kahdeem gaddeem, kad Wesuwa ugguns kalsi, flattees lantfahrtä Italias semmi, stypri ugguns leesmas ismettis, schis awohts us kahdahm deenahm gluschi isfizzis. Kad wiheem Karlsbades eedishwotajeem leela noslumshanu bija, jo wissi sawu pahrtischannu no scha awoscha dabbu.

(Turplikam beigums.)

Itt geldigas sahles pee flimmeem lohpineem.

Us + stohya uhdena nemm 30 lihds 40 pillites sahls-stahbuma (Salzsäure), ko katrä apteekle par lehtu nandu warr no pirk, dohd to rihtä un wakkä prett wissahm gohwju flimibahm, kas no plauscheem zellahs, jeb no karstuma un famaitatas barribas. Preeskch flimmahm zuhkahm nemm tikkai puissi no ta, preeskch firgeem dohd arridsan 30 lihds 40 lahsites us puss stohya uhdena. Ja tu sahls-stahbuma weetä gribbi melluma sahles (Vitriol) nemt, tad nemm tikkai puissi tik dauds lahsischu us puiss stohya uhdena. Ar schahm sahlehm weena deewabihjiga mescha funga gaspascha dauds siunteem Latweescheem un Leischeem pee sehrgahm lohypus irraid isglahbusi un ta patti man luhdse, ir zitteem brahleem scho finau laist. Schahs sahles palihds dauds un ikreisi un waijadsetu tahs muischäs un mahjäs surreht.

St — d — r.

Sluddinashanas.

Zanni Rihgas rahts-muischä Ikschelle, 30 werstes no Rihgas pee Daugawas mallas, us nabkoscheem Zurgeem ta peena un raug a rente dabujama. Ja nu kam patiktu to usnemt, lai steidsabs peemeldetees pee tahs jan peeminnetas muischas valdischanas.

Tas no jauna usbuwehts Eel-Behrsteles Schaggatu frohgs, or laukeem un pławahm no Zurgeem 1855 us wairak gaddeem us arrenti dabujams. Klahtakas finnas dabbujamas Eel-Behrsteles muischä.

S i n n a.

Te miht E — sch. ka luhguschi, ta finna par juhsu mihlestibas dahwanu. Paldeews. Wissus Awischu lassitajus luhdsfohs ne nemt par launu, ka pirmajä nummeri tik dauds slikti drukkehts. Manna waina ta itt ne buht now. — Bai jelle tee vaseidsahs peemeldetees, kas wehl gribb schigabba Awises. Tebschu gan jaw irr dauds wairak to lassitaju ka pehrnajä gadda, tad tomehr wehl truhst no 20 draufsehm finnas woi nems. Wehl tohs pirms numerus warr dabbuht, ja tik vaseigsetees. Wehl sirniigi luhdsum, atjuhteet wissadas dahwanas, jo magasihnes apgirknischhi paleek tuksci. S — z.

Bri h w d r u t t e h t.
No suhtimallas-gabernements auglas valdischanas pusses: Oberichter G. Blaese, Genfer.
No. 7.

Latweefch u Awisch u

Nr. 2.

peeliffum s.

1855.

Ka weenâ masâ Widsemmes draudsite
mihlus seemas-swehtkus usnechme.

Tas swehtaïs preeks, ko mihlee jaukee
seemes-swehtki wisseem Kristus-laudim at-
nessuchi, no muhsu firdim wehl naw is-
fuddis, un ta preezas-wehsts, ko winni
fluddina, wehl naw aismirsta. Ja patikt,
mihlee lassitaji, tad arri jums stabstifim,
ar zik leelu preeku mehs schogadd tahs
mihlas swehtku-deenas usnehmuschi, un kah-
du swehtbu no tahs wahjas kalposchanas
ar ko mehs bijam nodohmajuschi to pasau-
les Pestitaju svezinaht un gahdaht winsch
mums pascheem sagahdajis.

Pirmajâ atwentes swehtdeena mabzi-
tajs sawu mihiu draudsi usrunnaja, woi
ne gribboht schoreis mihius seemas-sweht-
kus ta usnemt, ka jau swehtâ wakkara
Deewa wahrdus warroht turreht, un tai
swehtâ nakti jau sawus zellus lobziht pee
Jesus schuhpuleem, ka arri jau zittas
draudses eesahkuschi darriht. Bet winsch
peelike wehl tahdu luhgshamu klah, woi
ne gribboht Deewa laudis un Kristus mihi-
lotaji sawu firds pateikshamu par Deewa
wissleelaku mihlestibu, ko mums seemas-
swehtki fluddina, ar tahdu tizzibu parah-
diht, kas zaur mihlestibu irr spehziga, un
ja tas Kungs kahdam tahdu prahdu dewis,
tad lai mettoht dahwanas, ne tik ween
naudu ar ko svezzes sagahdaht, bet arri
tahdas, ar ko warroht draudses nabbageem
un bahrischeem kahdu preeku sataisicht. Mah-
zitaja luhgshana bij labba weeta eekrittuji,
peenesse winnam no mallu mallahm ar lee-
lu preeku dahwanas un tik dauds naudas,
ka ne dohmaht ne buhtu dohmajis, ta salrah-
sees, un ka labbi jau warreja nomanniht,
tur buhs dauds laudim preeks, dewejeemi

tikpatt ka nehmejeem. Par wissu to sweh-
tu Atwentes laiku mums bij ko nemtees un
puhletees, kamehr dabbujam wissas leetas
labbi sataisicht basnizâ
tik dauds lukturishus, zik wajjadseja, un
mahzitaja muischâ tikpatt ka arri zittas
weetas, wisswairak pehdejâ neddelâ ar
leelu steigshamu scho to satoisija un faschue,
ar ko behrneem preeku rahdiht. Kad tas
swehtaïs wakkars nu bij atnahzis, tad mah-
zitais tohs Deewa wahrdus gribbeja no-
tureht ta, ka jau wezzos laikos kristiga
draudse Deewam kalpojusi wisswairak ar
Deewa wahrdu lassishamu, ar daschadu
dseedashanu un Deewa luhgshamu, un ko
nosauze par Lihturgiahm. Ihpaschu spred-
diki tad ne sakka, lai gan Ruttera laudim
Deewakalposchana nekad ne warr buht, kur
teem kalpotajeem un klausitajeem to Deewa
wahrdu ne leek pee firds, ka lai winsch
tukschu ne ateet atpakkat. Zahda tad nu
arri muhsu kalposchana bija mahzitajam ka
Lihturgam bij par palibgu weens no wez-
zeem skohlas behrneem, kas tapatt ka wez-
zos laikos Diacons, no ehrgeku kohra pa-
mihschu kahdus Deewa-wahrdus lassija un
issauze, un lai gan ar to dseedashanu mehs
wehl ne bijam ihsti eeradduschi, tomehr
nekas ne kaitaja, arri mehs ta darrijam,
un gahje labbi, — rahdisim tulicht ka
wiss pehz kahrtas notikke. Bet kad bas-
basnizâ eegahjam eekschâ, ak tu tawu glih-
tumu un spohschumu, kas mums azzis
spihdeja! pussohres simts svezzu no tahm,
kas tapatt irr ka no waska degge leelâ
spohschumâ; muhsu altaris kas itt glihti
istaifchts ar muhreteem stabbeem, kas preek-
schâ stahw, libds paschu augustaku gallu, kur
Deewa azz noskattahs us luhdsejeem, ar
swezzehm bij apklahts, ta krustafista bilde,

kas pee mums no kohka istaifita stahweja
kà weenà ugguni, — teesham, ta Kunga
spohschums, kas pirmajà seemas - svehtku
nakti apspihdeja tohs gannus, winsch arri
muhsu azzim bij redsams, winsch zillaja
prahtu us augschu un darri ja firdi mih-
staku. Draudse sawu ilgoschanu pehz Pe-
titaja atnahkhanas parahdidama ussahze
ar Atwentes dseesmu Nr. 10 p. 1 un 2
un Lihturgus ta Kunga apsohlischanas flid-
dinadams lassija Jerem. 23, p. 5 un 6 un
Esaij. 4, 1—6: „Raugi, tahs deenas
nahks, sakka tas Kungs, ka es Dahwi-
dam weenu taisnu Sarru uszelschu, un tas
waldihs, weens Kehnisch buhdams, un
winnam labbi isdohsees, un Winsch dar-
rihs teesu un taisnibu wirs semmes. Tai
deenà buhs ta Kunga Sars par glihtumu
un par gohdu, un tas semmes Auglis aug-
sti un krahscnìs teem, kas isglahbti taps
no Israëla u. t. pr. Draudse dseedaja no
tahs paschas dseesmas 3scho p. un Lihtur-
gus lassija Esaij. 11, 1—5, kas rahda
kahds Gars dussehs us scho Nihksti, nah-
kuschu no ta zelma Isajus, un kà winsch
tohs nabbagus teesahs ar taisnibu. Draud-
ses wihrischki dseedaja 4to p: Ateij ahrste
dwehſlehm wahjahm, muhsu behdu rem-
detajis! un Diakons lassija Esaij. 7, 14:
Redsi, weena jumprawa irr gruhta, un
dsemdehs weenu Dehlu, un nosauks winna
wahrdu Immamuel!“ Kohris nu usnehme
ar tschetrahm balsim itt jaunu dseesmi-
nu, kur weens kà ar engelu balsi us-
sahk: Klaus! kà skann, kas irr tas? un
zitti wissi kà ar debbesu draudsibahm at-
bild: Jesus peedsimmis wirs semmes at-
nahjis, preeksch grebz'nekeem. Tad wehl
lassija Mit. 5, 2, to apsohlischana, ar fo
tas Kungs rahdiya us Betlemes pilsschtinu,
draudses behrni dseedaja Nr. 29, 1. 2:
Raug', debbess-pulks no engeleem, un Lih-
turgus dseedaja ar dseedaschanu: Weens
behrns irr mums dsimmis, us fo atbildeja:
Weens Dehls irr mums dohts, Allelujah!

Kas tas tahds behrns irr, un kà winna
wahrds tohp nosauks, to lassija no Esaij.
9, 1—7., un draudse dseedaja atkal pa-
mihschu kahdus perschus no 40tas dsees-
mas. Tad Lihturgus preekschà lassija tohs
svehtus stahstus no Pestitaja peedsimsha-
nas, kà tohs usralstijis tas preezas mah-
zitajs Luhkas 2trà nod.; draudse paschà
widdù usnehme schoreis ar jo skannigu balsi
to: Gohds Deewam ween ar pateikschana
un atkal, kà islassija 14to perschinu no
Nr. 39, 1. persch., tad Lihturgus lassija
Luhk. 2, 15.: „Eima tad nu us Betlemi,
raudsicht, kas tur notizzis,” un par scheem
pascheemi wahrdeem draudsi usrunnaja. Mehs
essam tahdi paschi nabbagi, kà schee ganni,
ta winsch rahdiya, mehs tahdi paschi beh-
du- un grehku tumfibà maldidami, par mums
nu arridsan atspihdejis tas aufeklis no aug-
schenes kas muhsu kahjas gribb atgreest us
to zellu ta meera, eima tad nu arri mehs
garrà raudsicht kà tas notizzis, kà tas Kungs
mums lizzis sinnu doht. Tad ta pasaule
sawus zellus ispuschko un gresno ar pasaule
preeku un gohdu — mehs gribbam no-eet
us Betlemi, tur irr mums gaidams. Deewa
lauschu preeks, tur irr mums redsams
Deewa behrnu gohds, kà Deewa Dehls
toph muhsu brahlis. Eima tad nu us Bet-
lemi, ta winsch ussauze — juhs tizzigas
dwehselee, kas zaur tizzibas paklausishana
sawu Kungu jau pasihstat un mihlejat, kas
winna balsi klauset uu winnam pakkala
jau essat staigajuschi, nahzeet no jauna ar
winnu sadraudsetees, un nemmetes no win-
na schehlastibu us schehlastibu. Eima us
Betlemi, juhs jaunekli — kas wehl wahji essat
sawà atsikhshanà un paklausishana, tur irr
atrohnams, us ko duß tas Gars tahs
gudribas un sapraschanas, tas Gars tahs
atsikhshanà un bihjaschanas ta Kunga, kas
juhs waddihs us wissu taisnibu. Eima us
Betlemi, juhs wihi un seewas, kas sawu
deenas nastu un karstumu nessoh daschbrihd
nopuhschatees un welti meeru mellejat — nah-

zeet to mekleht pee winna, kas lihdsemu darra kas bij lihks, un par kaijumu, kas bij zelmain, un juhs meeram ne buhs gals. Eima us Betlemi, juhs firmgalwi kas sawu zellu staigajoht eßat peekussuschi, nahzeet atkal uszelt sawas gurdenas rohkas un sawus slabbanus zellus pee Jesus schupuleem, kas lai gan tur gulleddams ka zilweku behrns, tomehr irr tas Kungs par dschwibiu un nahvi, kas arri tai nahwei to dselloni irr nolausijis un tai ellei to uswarreschanu panehmis. Eima us Betlemi, juhs wissi — kas eßat behdu laudis, kas sawu maissiti ehdat ar behdahm un flappinajeet ar sawahm assarahn sawu gullamu weetu, nahzeet — juhs sauß tas, kas teem apbehdinateem un gruhftfirdigeem atweeglinaschanu irr apsohljisis. Eima us Betlemi, juhs bailigi un schaubigi, kas winnu gan pasfhstat, bet wissai wehl ne ustizzaites, juhs dimprahrti us abbejahm pufschm klibbodami, kas schodeen winnam karsti peeswehrejeetees, un rihtdeen no winna atkal atkrihtat, — nahzeet winnam ween wissai padobtees, lai winna spehks irr eelsch teem wahjem warrens, lai winsch juhs kahjas darra stingras un juhsu firdi pastahwig. Un arri juhs kas drohschi grehzineeki, kas stihwi prettineeki un Kristus krusta eenaidneeki bijat, eima us Betlemi raudsift to behrninu, kas arri juhsu grehkus irr nessis sawa meesä pee ta kohka, kas arri juhs irr masgajis un ballinajis ar sawahm assinim, ka juhsu grehku sarkanums tohp balts ka willa un ka sneegs — nahzeet klahrt pee winna — schodeen wehl winsch pedsemmin juhsu brahlis, juhsu schehlotajs — ak darreet schodeen meeru zaur winnu ar Deewu, ka lai arri jums buhtu wiss eenaidis nu pagallam. Br. m. m. — ta lai eetam wissi us Betlemi, schodeen un rihtdeenu, un famehr mehs dschwojam, tad — lai gan ta engelu bals us mums wairs ne faulk, tomehr seemas-swehtku preeks sudvin ne suddihs, un lai gan scho swezzischu

spohschums drihs isdsissihs, tomehr Kristus gaischuminsch no mums ne tiks atnemts, famehr mehs wehl spohschakä debbesu gaischumä teem debbesu engeleem lihds dseefasim: „Gohds Deewam augstibä, meers wirs semmes un zilwekeem labs prahts.“ — Schohs paschus wahrdus usnemdamms kohris ar tschetrachm balsim isdseedaja itt jauku slawas dseesmu, tad atkal lassija Ewes. I, 3—6. un Tit. 2, 11—14. kas rahda, us ko Deewa schehlastiba, eelsch ta Dehla atspihdejusi muhs pamahza un skubbina, un draudse dseedaja no Nr. 38 pamihschu kahdas perschinas.

Tad Lihturgus wehl lassija I Jahn. 4, 9. 10. 14. 15. un draudse to tur teiktu Deewa mihestibu slawedama isdseedaja no Nr. 376, 6ta persch: „Eai uswelt stihgas kohklitehm, lai dseed ar wissahm balsitehm.“ Preeksch altara bij leels pulks behrnu sapulzejes, tohs nu mahzitajs usrunnaja ar mihligeem wahrdeem, arri pee Jesus ta behrnu drauga peespeestees, un no winna mahzitees, tizzibä, atsighschana un paklausishana nemtees un augt par Deewa behrneem. Behrni tad dseedaja Nr. 78, p. 1 un 2: „Ak saldais mihtais Jesus, nahz.“ Nu Lihturgus wehl dseedaja kallekti: Wisseem noteizohr leels irr tahs deewabihjschanas noslehpums, un kohris atbildeja: Deews irr parahdihts meesä, Allelujah! Tad mahzitajs zellöss nomesdamees lihds ar wissu draudsi Deewu itt karsti peeluhdse, pateize par to ne-isteizamu Deewa mihestibu, ko eelsch ta Dehla parahdijis, pateize arri par to jauku buhschanu, ko sawa nammä sweem laudim tas Kungs nu patt denis redseht un firdis eespeest, un luhdse, lai palihds soht tohs swehtkus arri pawaddiht eelsch gaddigas taisnas un deewabihjigas buhschanas Winnam par gohdu, sew' pascheem par swehtibu. — Kohris dseedaja Amen, un mahzitajs draudsi noswehtija ar swehtishanas wahrdeem, un ar to dseesmu Nr. 37 p. 9, un Tehwa reissi ta Deewakalposchana

beidsahs. Bet tulicht jaw bij mahzitajam jaluhds, lai draudse winnam un draudses behrneem dohdoht pirmo weetinu, tur kur nu gribboht no-eet, raudsift fo tas Jesus behrnisch no redsamahm dahwanahm peenessis. Wissi tad nu gahje mahzitajam pakkal us skohlas nammu, kas basnizai preeksch durwim, un kur atkal jauns spohschums spihdeja pretti, un zik tur ween ruhmes bija, laudis ar leelu speeschau spiedahs zitteem libds eekschä. At tu tawu brihnumu, fo muhsu lauschu azzis wehl ne bija redsejuschas, — skohlas nammam weenä gallä tikpatt ka ohtrå, leels saltsch kohks bij enests eekschä, eglihte, kas ar dauds swizzitehm ispuschkota, glihtä spohschumä spihdeja, un ap eglihtes apkahrt bij galdis lichti, labbi semmi ka behrni warreja redseht, ar balto dekki apklahti, un tur wiesu wiss wissadas dahwanas, ka behrneem azzis mirdseja. Tur bij gattawas isschuhtas behrnu kleites, lakkati no wissadahm perwehm un spalivahm un leelumeem, glihti preekschauti, leeli un masi, teschas, tur leet grahmatu eekschä, kad eet basnizä, fo pee mums fauz strikkbeitel, turpes kahjäas fo wilkt, puiscuem krabgi un elskeni, dauds raiwas bildes, un no mahlu trauzineem, pohdineem un blohdohm ne-isskaitams pulks, un pat teem wisseem kram galdam us stuhri leels leels bahnis rahdijahs karrashu, kas no balteem milteem iszepti.

(Turplikam beigungs).

Preczajtees, tas pestitais irr dsummis.

Meld. Na skohshi spihd mans Jesulindsh.

1.

Alleluja! — ta saule spihd,
Ta tumicha grebku-migla kriht:

Tas Pestitais irr dsummis,
Gelsch muhsu dabbu eegahjis,
Gelsch muhsu wahjib' eestahjis,
Gelsch muhsu grebkeem grimmis!

Sweizeet,
Teizeet,
Sirds lai saluhst,
Sirds lai iskuhst,
Sirds lai smaida,
Slaweschan' us augschu raida.

2.

Nakts-tumschums! — rau', ka gaischums spihd,
No balsibas ta sirds sakriht
Teem ganneem Betlem's laukä;
„Ne bihstaitees!“ — tas Engels fauz,
Lai sirds us slaweschanu trauz,
Lai rohka assras lauka:

Dsummis
Grimmis
Juhsu sahpes
Deewa Dehls irr,
Dwechsel's meeru winsch jums preekschier.

3.

At, Betleem, at, Betleem,
Gelsch tew mans Pestitais peedsem,
Ka spihd taws wahrds man sirdi!
Man sirds no svehta preeka kuhst,
Un assaras no waiga pluhst; —
Kungs, mannu teikshan dsirvi,

Tu wen,
Tu wen,
Saule essi,
Un man nessi
Tawas rohkas,
Sirds preeksch Teewim semme lohkahs.

Grot.

Isgahjuschä qaddä Nr. 50 tai dseesmä „Vulksten“ drukkeschanä missijees un ta jayahrtasa:

1. perschä, „gan vulksten“ lassi: jau vulksten.
11. perschä, „wezzas puttekus“ „jaunas rattinas,“ lassi: wezzas puttekus, jaunus rattinus.
12. perschä, „netizzigi“ lassi: ustizzigi.
14. perschä, „grabbinah“ lassi: gruhtinaht.

Tas vulkstenataisitais.